

Uitgave Mona van den Berg Producties in samenwerking met het Liliane Fonds

HOUVAST

VOLLE AANDACHT VOOR KIND MET HANDICAP

- ▶ Groots dromen
- ▶ Geen tijd te verliezen
- ▶ Ontwikkeling in stroomversnelling

Liliane
Fonds

zie de
kracht in
elk kind

Volle aandacht

Foto: Mona van den Berg

Tijd en aandacht zijn voor mij dé essentie van acteren in de spotlights van het theater of voor de camera. Voor mij gaat spelen om heel scherp waarnemen, goed observeren en luisteren. Zodat ik de signalen - soms hele minieme - van een tegenspeler oppik. Ik ben alert op wat er rondom me gebeurt: een reactie uit het publiek, een aanwijzing van de regisseur. Als ik alert ben, dan klopt mijn timing en kan ik goed reageren. Tegelijk is het tegenovergestelde net zo waar. Als ik er met mijn aandacht niet bij ben, dan kan ik onmogelijk geven waar de situatie om vraagt.

Volle aandacht geven, scherp luisteren en kijken: dat is precies wat het Liliane Fonds ook doet. Niet in de spotlights, maar op de armste plekken van de wereld, aan kinderen met een handicap. Een aantal jaren terug zag ik met eigen ogen therapeuten van een partnerorganisatie van het Liliane Fonds in Bangladesh kinderen hun volle aandacht geven.

Op het toneel is elke avond anders. Al speel ik avond aan avond hetzelfde stuk en herhaal ik dezelfde tekst, ik moet er telkens met mijn volle aandacht bij zijn om de signalen te lezen. Precies zo is het verhaal en de situatie van elk kind dat het Liliane Fonds steunt, uniek. Dat vraagt steeds om volle aandacht. Zodat we het kind op tijd zien en horen. En het op tijd de steun kunnen geven die nodig is.

In deze speciale bijlage bij Libelle maakt u nu zelf kennis met deze kinderen. En met de gedreven, krachtige mensen die hen, samen met het Liliane Fonds, steun op maat geven.

Fedja van Huêt
acteur en ambassadeur Liliane Fonds

STEUN OP MAAT

"Ouders zijn soms erg somber, geloven niet dat er ooit iets zal verbeteren voor hun kind. Dan luister ik, laat ze hun verhaal vertellen. En houd een open geest." Via de partnerorganisatie van het Liliâne Fonds in Kameroen volgt Leroy (31) een opleiding om kinderen met een handicap en hun gezinnen te begeleiden en steun op maat te geven. Zoals Alidou (4), die meervoudige handicaps heeft door een hersenbeschadiging. Leroy leert hem meer controle te krijgen over zijn lichaam. "Je hebt geduld nodig met een kind als Alidou. Verandering gaat langzaam. Maar alle vooruitgang is waardevol. Zelfs één vinger leren strekken." •

Tekst: Cees Pulles

Fotografie: Mona van den Berg

GROOTS DROMEN

Als je in Ethiopië bevalt van een baby met een handicap, is de kans groot dat je daar als moeder de schuld van krijgt. "Mijn schoonouders dachten dat het open ruggetje van mijn zoon kwam door zonden die ik had gepleegd."

Tekst: Godelief Swank Fotografie: Mona van den Berg

Ze hebben aan een half woord genoeg, de 9-jarige Nataniyem en zijn moeder Eyerus. Hele dagen zitten ze samen bij de orthodoxe kerk vlak bij hun huis in Addis Abeba, de hoofdstad van Ethiopië. Daar bedelen ze om geld of eten. “Voorals mensen gedoopt worden willen ze ons nog wel eens wat geven”, zegt Eyerus. Haar zoon Nataniyem kan niet lang rechtop zitten. Door zijn spina bifida (open ruggetje) en scoliose neemt dan de druk op zijn rug toe. “Als ik pijn krijg, ga ik gewoon naast mijn moeder liggen”, zegt het jongetje met glanzende ogen.

Twee keer per dag ziet hij de kinderen uit de buurt voorbijtrekken, met witte overhemden en een rugzak vol boeken en schriften, op weg naar of van school. “Het liefste zou ik dat ook willen”, zegt Nataniyem. “Maar ik kan niet lopen en ik voel niet wanneer ik moet plassen, dus andere kinderen lachen me dan uit. Dat vind ik niet fijn. Maar mijn moeder heeft me al het alfabet aangeleerd. En ik wil uiteindelijk piloot worden.”

WAARDELOOS KIND

Eyerus' ogen staan verdrietig als ze hoort over de dromen van haar zoon. Toen ze negen jaar

▲ Nataniyem wil piloot worden. Het alfabet heeft hij al geleerd.

geleden van hem beviel, zei de arts: “Mevrouw, dit is een waardeloos kind. Hij heeft een open ruggetje en een waterhoofd. Zijn hoofdje zal steeds groter worden en uiteindelijk zal hij sterven.” Zonder verdere informatie en met een gebroken hart keren de jonge ouders met hun baby'tje terug naar huis.

“In Ethiopië zien veel mensen een handicap als een straf van God”

Daar blijken de problemen groter dan gedacht. “In Ethiopië geloven veel mensen dat handicaps een gevolg zijn van zonden die de moeder heeft gepleegd. Ze zien het als een straf van God. Ik kreeg de schuld van de spina bifida van mijn zoon, en mijn schoonfamilie stond erop dat mijn man ons zou verlaten.” Eyerus huilt bittere tranen als ze terugdenkt aan dat moment. Nataniyem legt direct zijn hand op de schouder van zijn moeder. “Niet huilen mama”, zegt hij zacht.

Haar man weerstaat in eerste instantie de druk van zijn ouders om zijn gezin te verlaten. Maar als de gezondheid van Nataniyem met de jaren verslechtert, de rug van het jongetje gaat door een gebrek aan hulp steeds krommer staan en hij ontwikkelt een ernstige vorm van scoliose, vertrekt hij alsnog. Nataniyem is dan drie jaar oud. “Sindsdien zijn wij op elkaar aangewezen”, zegt Eyerus vanaf het matras op de grond, tevens het enige meubelstuk. “Werken gaat niet. Ik kan mijn kind bij niemand achterlaten, want mensen kijken hier neer op kinderen met een handicap. Ik bid voor een oplossing, want Nataniyem is heel slim en kan goed leren. Het doet pijn aan mijn moederhart dat ik hem niet de kansen kan geven die hij verdient.”

◀ Eyerus hoopt dat haar zoon zijn dromen kan waarmaken.

▲ Het leven van Manalegn en haar zoon Kalamín draaide 180 graden door de juiste steun en zorg.

IN SHOCK

Op nog geen acht kilometer van de een-kamerwoning van Eyerus woont een vrouw die zich haar zorgen als geen ander kan voorstellen. Ook Manalegn woont in een voorstad van Addis Abeba, ook zij beviel van een zoon met spina bifida. En ook zij kreeg te maken met stigma. “Ik was acht maanden zwanger toen op de echo van mijn baby een open ruggetje te zien was. ‘Aan dit kind heb je niets’, zei de arts tegen me. Ik was in shock en hield het nieuws in eerste instantie voor mezelf. Ik durfde het zelfs mijn man niet te vertellen”, zegt Manalegn.

Als ze na enkele dagen haar moed bij elkaar raapt, reageert vooral haar schoonfamilie onverbiddelijk. “De grootmoeder van mijn man zei dat het mijn schuld was dat mijn zoon een handicap heeft. Ze vond dat mijn man ons moest verlaten en een andere vrouw trouwen, om zo een gezond kind te krijgen.” Ook de buren van de jonge vrouw raden na het zien van de baby aan om de borstvoeding te stoppen en het kind te laten sterven. “Terwijl Kalamín toen al de liefste ogen had die ik kende”, zegt Manalegn.

▲ Kalamín kan ondertussen zelf staan, lopen en zich aankleden.

“Ook de burenraden aan om het kind te laten sterven”

Hun leven draait echter 180 graden als ze in contact komen met de partnerorganisatie van het Liliane Fonds, Brother of Good Works. “Daar leerde ik voor het eerst wat de échte oorzaak is van spina bifida”, zegt Manalegn terwijl ze rechtop gaat zitten. “Mijn zelfvertrouwen groeide daarvan, het was niet langer mijn schuld.” Bovendien krijgt Kalamín via de partnerorganisatie al als dreumes fysiotherapie om zijn spieren sterker te maken. Ook krijgt hij luiers, een

stoel waarin je kunt staan, een aangepaste toiletstoel, speciale voeding én worden alle medische behandelingen vergoed. Kalamín leert daardoor zelfstandig staan, lopen, en zich aan- en uitkleden.

WEDSTRIJDJE

“En moet je hem nu zien”, zegt zijn moeder. De inmiddels 5-jarige Kalamín komt binnenlopen samen met een vriendje uit de buurt. Ze doen een wedstrijd wie het snelst op een stoel kan klimmen en buitelen over elkaar heen van plezier. Zijn grote zus Loza van 14 slaat het met een glimlach gade en zorgt ondertussen dat Kalamín niet van zijn stoel afvalt.

Om de financiële situatie van de familie te verbeteren, hielp de partnerorganisatie van het Lilián Fonds haar een handeltje op te zetten. Manalegn verkoopt nu honing, boter en chips. “Vroeger zag het er hier niet zo mooi

uit hoor”, zegt ze terwijl ze naar de zachtgeel geverfde muren en de droogbloemen in de vensterbank wijst. “Het was hier vies en we hadden geen meubels.”

Ook aan de acceptatie van Kalamín en zijn gezin werd gewerkt. “De partnerorganisatie organiseerde een traditionele koffiecereemonie bij ons thuis en nodigde daarbij alle burens uit. Ze vroegen ons om open en eerlijk te praten over Kalamín, over ons trauma en over de angsten die we hebben voor de toekomst. De buurt kreeg daardoor een heel ander beeld van Kalamín. Zijn handicap was niet langer iets engs of onbespreekbaar, hij hoorde erbij. En ze zien ook de progressie die hij maakt.”

Ook vader blijkt niet ongevoelig voor die vooruitgang. “Sinds hij ziet dat Kalamín steeds meer zelf kan, is hij ook veel meer gaan spelen met hem”, zegt Manalegn. “Ik denk dat hij zich beter durft te hechten. En ook mijn

“Zijn handicap was niet langer iets engs of onbespreekbaar, hij hoorde erbij”

▼ Ook aan de acceptatie van Kalamín en zijn gezin werd gewerkt, iedereen wordt betrokken.

“Hij is zo slim’, zegt moeder met een trotse blik”

▲ Kalamín blijft stapje voor stapje vooruitgaan.

schoonouders zijn inmiddels bijgedraaid.” Sinds kort gaat het jongetje zelfs naar school. “Hij is zo slim”, zegt moeder met een trotse blik. “Hij heeft nu zelfs een groep overgeslagen.”

Inmiddels valt de avond over Addis Abeba en wordt er een lichtje aangeknipt. Acht kilometer verderop draagt een vermoeide Eyerus haar zoon Nataniyem op haar rug terug van de kerk naar huis. Voor nu zullen ze de rest van de avond in het donker met zijn tweeën op het matras op de grond zitten. Hun dromen zijn echter vele malen groter dan de 3 bij 2 meter die hun huisje meet. ●

Ga naar lilianefonds.nl/grootsdromen of scan de QR-code en bekijk de video's van Kalamín en Nataniyem.

Speciaal kind

Drie Ethiopiërs over hun (klein)kind dat door het Liliane Fonds gesteund wordt.

Tekst: Godelief Swank Fotografie: Mona van den Berg

Ahmed (41), vader van Hassenet (5), die cerebrale parese heeft:

"Ik hou onbeschrijfelijk veel van mijn dochter. Als ik op mijn werk ben, denk ik de hele tijd aan haar. Ik vertrouw niemand in haar buurt, want kinderen kunnen heel gemeen tegen haar zijn. Ze duwen haar bijvoorbeeld om, omdat ze niet stabiel kan staan en niet goed kan praten. Het liefst heb ik daarom dat ze niet naar school gaat en veilig thuis blijft bij haar moeder. Maar ik ben nu met Brother of Good Works* aan het kijken of ze naar een speciale school kan. Een waar ze veel aandacht voor haar hebben."

Kibu (60), oma van Israel (12), die autisme en een spraakprobleem heeft:

"Mijn kleinzoon is heel actief en behulpzaam, hij helpt me graag bij het koffie maken. Israel woont sinds zijn vijfde bij mij, zijn moeder kon hem niet de aandacht en zorg geven die hij nodig heeft. Ik voed hem op alsof hij mijn eigen zoon is. Via Berhan Letsanat* krijgt hij dagelijkse training en scholing. Hij is sindsdien zoveel rustiger geworden. Voorheen was hij rusteloos, raakte hij alles aan en kon hij heel boos worden als kinderen op straat niet met hem wilden spelen. Nu kan hij zich beter uiten en heeft hij vriendjes. Het is zo'n lieve jongen."

Almaz (38), moeder van Kidus (13), die het syndroom van Down heeft:

"Kidus is heel lief en enthousiast. Zo enthousiast dat ik hem soms moet afremmen. Als gevolg van het syndroom van Down heeft hij ook een hartprobleem. Als hij intensief beweegt, gaat hij erg hoesten en krijgt hij ademnood, maar in zijn enthousiasme vergeet hij dat soms. Dan gaat hij alsnog rennen en moet ik hem echt uit zijn spel halen. Gelukkig wordt hij dan niet boos. Sterker nog, hij kan de beste kusjes geven."

* lokale partnerorganisaties van het Liliane Fonds

Geen tijd te verliezen

Glory Agho strijdt in haar moederland Kameroen vol passie voor de rechten van de meest kwetsbaren: kinderen met een handicap die in armoede opgroeien. “Hoe eerder een kind met een handicap de juiste zorg krijgt, hoe groter de kans dat het écht mee kan doen.”

Tekst: Cees Pulles Fotografie: Mona van den Berg

Glory (39) is een autoriteit op het gebied van gelijke rechten voor kinderen met een handicap. Aan de faculteit sociale wetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen promoveert ze als gezondheidswetenschapper op de bescherming van kinderrechten en inclusief onderwijs. Eerder studeerde ze aan universiteiten in Oeganda en Tanzania. Haar schat aan kennis brengt ze in de praktijk bij gezondheidsorganisatie Cameroon Baptist Convention Health Services (CBCHS), de strategische partner van het Liliane Fonds in Kameroen.

Als programmamanager leidt Glory daar een netwerk van 25 maatschappelijke en zorgorganisaties, dat in het hele land duizenden kinderen met een handicap bereikt. Geen gemakkelijke opgave in dit West-Afrikaanse land, dat ruim elf keer groter is dan Nederland. Een groot deel van de inwoners leeft in gebieden waar weinig of geen goede zorg is, en is te arm om naar een stad te reizen waar wél voorzieningen zijn. Gewapende conflicten maken een groot deel van het land bovendien zeer onveilig.

EEN GOEDE START

Een ander obstakel om kinderen met een handicap op tijd de juiste zorg te kunnen geven, zijn vastgeroeste vooroordelen over handicaps en over de positie van vrouwen. Glory ziet dat de zoektocht naar kwalitatief goede zorg daardoor vaak letterlijk begint bij het begin: de geboorte. “Je bent pas een echte, sterke moeder als je jouw kindje helemaal zelf op de wereld zet, zonder hulp van buiten. Die overtuiging zit diep in onze cultuur en zorgt ervoor dat vrouwen soms grote risico’s nemen bij een geboorte. Ze willen zich bewijzen en zoeken geen professionele medische hulp, ook niet als de bevalling moeizaam gaat. Daardoor zie ik bij kinderen

vaak handicaps en aandoeningen die zijn ontstaan bij hun geboorte. Als een bevalling moeizaam verloopt, is er een hoger risico dat de baby zuurstoftekort krijgt en daardoor een hersenbeschadiging oploopt. Dat kan in veel gevallen voorkomen worden als er een vakkundige verloskundige is die snel ingrijpt. Er is veel onwetendheid hierover, zelfs bij de voorzitter van een beroepsvereniging van vroedvrouwen die ik sprak. Na ons gesprek heeft ze nu als speerpunt om het kennisniveau in haar beroepsgroep te verhogen.”

TRADITIONELE GENEZERS

“Als er nu al een verloskundige bij de bevalling aanwezig is, dan stopt hun betrokkenheid meestal direct na de geboorte. Als een kindje inderdaad letsel heeft opgelopen, wordt dat dan dus niet herkend en is er geen doorverwijzing naar gespecialiseerde zorg. Dan staat de moeder er meteen helemaal alleen voor.”

“Een handicap wordt veelal gezien als straf van God voor iets wat de moeder heeft gedaan. Dat zorgt ervoor dat zij zich te veel schaamt om hulp te zoeken. Uit nood geboren zoekt ze dan hulp bij traditionele genezers, wat de situatie vaak juist verergert. Met als gevolg dat deze kinderen meestal pas rond hun vijfde voor het eerst in contact komen met onze organisatie of een van onze partners. Dan is er kostbare tijd verloren.”

“Hoe eerder je een kind met een handicap steun op maat geeft, hoe beter de resultaten die je kunt bereiken. Het belang daarvan kun je niet overschatten. Snel ingrijpen zorgt er ook voor dat ouders hun kind makkelijker accepteren en open staan voor advies over de dagelijkse verzorging. Kinderen met een hersenbeschadiging raken bijvoorbeeld vaak ondervoed, omdat slikken niet lukt door de houding waarin ze eten. Door een andere houding aan te leren kun je dat voorkomen, maar dan moet iemand dat wel uitleggen aan de moeder.”

“Ik wil de kwaliteit van leven voor deze kinderen en hun ouders verhogen. Daarom werken CBCHS en het Liliane Fonds samen om de beschikbaarheid en de kwaliteit van de zorg in Kameroen te verbeteren. We brengen expertises en vakgebieden bijeen zodat kinderen met een handicap op tijd gezien worden en steun op maat krijgen. Daar hebben ze recht op.”

◀ Glory Agho knokt voor een metamorfose van de revalidatiezorg in Kameroen.

“Uit nood zoeken
ouders hulp bij
traditionele genezers,
wat de situatie
vaak juist verergert”

In de geest van Evert

Trude Hensen wil ook na haar overlijden van betekenis zijn voor anderen, dat gevoel werd versterkt door de dood van haar man. Daarom heeft ze het Liliane Fonds opgenomen in haar testament.

Tekst: Annemarie Haverkamp Fotografie: Mona van den Berg

Trude Hensen (1963) en haar man Evert Knoester hebben in hun leven veel gereisd. Haar man werkte in het onderwijs, zijzelf in de revalidatiezorg. Tijdens haar werk in de revalidatiezorg volgde Trude een opleiding aan de Universiteit voor Humanistiek en vervolgens ging ze aan de slag als geestelijk verzorger bij Defensie. Daar is ze afgelopen zomer, na veertien jaar, uit dienst gegaan. Op de plekken waar ze met haar man kwam, van Tibet tot Peru, probeerden ze waar mogelijk projecten te steunen die het welzijn van kinderen verbeterden. Toen bleek dat ze niet op de natuurlijke manier ouders konden worden, won de wens om kinderen een goede toekomst te geven aan urgentie. “Destijds hebben we er lang over nagedacht of we misschien adoptie- of pleegouders wilden worden, maar we voelden er meer voor om kinderen zich in hun eigen omgeving te laten ontwikkelen”, vertelt Trude.

ONTWIKKELING VOOROP

Helaas overleed Evert in 2012 aan kanker. Na de schok en het verdriet, voelde Trude zich genoodzaakt na te denken over een nieuwe vraag:

“Kijken wat er nog wél mogelijk is, die werkwijze spreekt mij enorm aan”

hoe wilde ze haar nalatenschap verdelen? “Ik wilde dat in de geest van mijn man doen, en zo kwam ik uit bij het Liliane Fonds.” Wat haar aanspreekt, is dat het Liliane Fonds samenwerkt met lokale partners die de gemeenschap door en door kennen en precies weten wat de kinderen het hardst nodig hebben. Dat kan een rolstoel zijn, hulp op maat in de klas of begeleiding van hun ouders. “De ontwikkeling van kinderen staat altijd voorop, de aandacht gaat uit naar wat ze ondanks hun beperking wél kunnen. Ik heb zelf gewerkt als maatschappelijk werker voor mensen met een visuele beperking. Ook mijn benadering was: laten we kijken wat er nog wel mogelijk is.”

Op alle reizen met haar in 2012 overleden man Evert, zocht Trude naar projecten voor kindermishandeling om te steunen.

VERTROUWEN

“Juist omdat ik zelf geen kinderen heb, speelde het altijd een belangrijke rol in mijn leven om van betekenis voor anderen te zijn. Ik gaf hier invulling aan door het soort werk dat ik deed. Als ik er niet meer ben, wil ik dat een deel van mijn nalatenschap wordt besteed aan iets blijvends.” Daarom heeft Trude het Liliane Fonds opgenomen in haar testament. Ze stort ook een maandelijkse donatie, omdat ze er vertrouwen in heeft dat het Liliane Fonds de juiste dingen doet met haar geld. Via nieuwsbrieven blijft ze op de hoogte van lopende projecten. Lachend: “Maar op mijn nalatenschap moeten ze echt nog wel even wachten.” ●

Liliane Fonds

"Ik kroop op m'n knieën, door de pijn kon ik niet meer lopen." Justine uit Oeganda werd geboren met vergroeide benen. Haar ouders waren te arm om de noodzakelijke operaties te betalen.

De zwaarste pijn voelde ze in haar hart: "Overall riepen mensen me na, werd ik afgewezen en buitengesloten. Het was een marteling." Justine zag geen toekomst.

Een nieuwe tijd begon toen Justine in beeld kwam bij het Liliane Fonds. Ze werd geopereerd en leerde lopen. En haar studiekosten werden betaald: binnenkort studeert Justine af als tandarts. Nu straalt haar kracht. "Van een verdrietig kind veranderde ik in een onafhankelijke vrouw!"

Gunt u kinderen met een handicap net zo'n toekomst als Justine? Door het Liliane Fonds in uw testament op te nemen maakt u voor hen een blijvend verschil.

Met uw nalatenschap geeft u kinderen met een handicap een toekomst.
Ga voor meer informatie naar lilianefonds.nl/nalaten of bel geheel vrijblijvend 0800 - 7 800 800.

zie de
kracht in
elk kind

Justine met een foto van vroeger

Ontwikkeling in stroomversnelling

Nu de 13-jarige Anushree steeds meer de kracht vindt om op eigen benen te staan, wil ze vooruit. Ze heeft al veel te lang stilgestaan en te veel tijd verloren.

Tekst: Cees Pulles Fotografie: Chiara Beltrami

Het is een korte wandeling, van het huis van Anushree (13) naar de rivier Hooghly. Maar op eigen kracht naar die machtige, mystieke stroom lopen, is nog een brug te ver. Steunend op een looprekje en twee beugels aan haar benen, blijft Anushree nog dicht bij huis, in haar buurt net buiten de Indiase metropool Kolkata (voorheen Calcutta). Maar zelfs een klein ommetje is al haast lichtjaren verder dan wat ooit haalbaar leek voor haar. Een paar maanden na haar geboorte viel het haar moeder Momota op dat Anushree geen stappen zette in haar ontwikkeling. “Ze had helemaal geen controle over haar hoofdbewegingen, en ze kon ook niet zitten”, herinnert Momota zich. Haar zorgen om haar dochter groeiden met de dag.

TEN EINDE RAAD

Zorgen die niet werden weggenomen door de arts die ze bezocht. Zijn diagnose had Momota namelijk zelf ook al

gesteld: er is iets mis met Anushree. Maar wat dan? En wat kan eraan gedaan worden? De arts bleef antwoorden schuldig en verwees moeder en dochter naar een therapeut. Diens behandelmethode bleek geen wondermiddel, integendeel. Elke sessie hilde kleine Anushree van pijn. Na weer een pijnlijke, vruchteloze sessie besloot Momota dat het genoeg was.

Zonder steun of zicht op verbetering bleef Anushrees ontwikkeling jarenlang stokstijf stilstaan. Kostbare, verloren tijd die wegstroomde als water in de Hooghly. “Toen Anushree 3 jaar was, wist ik het niet meer”, zegt Momota. “Ik was ten einde raad.”

Goede raad is onbetaalbaar, bewees Momota's schoonzus. Zij vertelde over een organisatie die kinderen met een handicap en hun gezinnen steun

biedt: Sanchar, partnerorganisatie van het Liliane Fonds in dit deel van India. Elke vrijdag hielden ze spreekuur in het buurthuis. Na drie eindeloze jaren vol frustratie, pijn en zorgen, kwamen Momota en Anushree zo in contact met Balai, fysiotherapeut bij Sanchar. Ook na 10 jaar herinnert Balai het zich precies. “Anushree kon alleen maar plat op de grond liggen, met haar handjes verkramp, tot vuisten gebald.”

GROOT VERSCHIL

Eerst werd Anushree onderzocht, om te achterhalen wat de oorzaak is van haar situatie. Een MRI-scan bracht een hersenbeschadiging (cerebrale parese) aan het licht. Uit het onderzoek bleek ook dat Anushree zich verstandelijk wél goed ontwikkelde. Eindelijk wist Momota wat er aan de hand was met haar dochter, na drie jaar knagende onzekerheid. Balai maakte een behandelplan op maat voor Anushree en daarin kreeg Momota een centrale rol. Balai leerde haar oefeningen die Anushree sterker maken en meer controle geven over haar lichaam. Elke dag oefenen moeder en dochter samen. Balai komt wekelijks langs. Dan controleert hij de ontwikkeling van Anushree, beantwoordt vragen

en geeft tips hoe dagelijkse dingen makkelijker kunnen worden. Vaak kleine dingen die een groot verschil maken, zoals een schilmesje met een speciaal handvat dat Anushree makkelijker vast kan houden. “Ik zie goede ontwikkelingen bij Anushree”, zegt Balai tevreden.

BINNEN HANDBEREIK

Anushree heeft meer kracht in haar spieren en meer controle over haar lichaam. Ze leerde zelfstandig zitten. Ze leerde staan. Met hulp van een looprekje en beugels aan haar benen zette ze haar eerste stappen. Met haar spieren wordt ook haar zelfvertrouwen sterker.

Hoe sterk zou Anushree nu zijn als die arts destijds Momota en Anushree naar Sanchar had verwezen? En Balai direct steun op maat had kunnen bieden? Hoeveel zorgen, pijn en verdriet zou Anushree en Momota dan bespaard zijn gebleven? Als die drie kostbare, cruciale eerste levensjaren niet waren weggevloeid als water in de Hooghly? Zulke ‘wat als’ vragen blijven meestal onbeantwoord.

Duidelijk is wel, dat de buitenwereld nu binnen handbereik is voor Anushree. Ze ziet het al helder voor zich, haar leven op eigen benen. Op school werkt ze hard om haar toekomstdroom waar te maken. “Ik wil veel dingen leren en ontdekken. Later word ik lerares. Dan geef ik les aan kinderen met een handicap, kinderen zoals ik.” ●

“Zonder steun bleef Anushrees ontwikkeling jarenlang stokstijf stilstaan. Kostbare, verloren tijd die wegstroomde als water”

▲ Door een schilmesje met een speciaal handvat, kan Anushree nu samen koken met haar moeder.

COLOFON

Deze krant valt niet onder de redactionele verantwoordelijkheid van Libelle.
Uitgave: december 2023

Idee, Hoofdredactie, Fotografie:
Mona van den Berg / monavandenbergh.com
Eindredactie: Annemiek Verbeek / annemiekverbeek.nl
Vormgeving: Krijn Onwerp - Bas Krijn / krijnontwerp.nl

Redactie: Liliane Fonds / lilianefonds.nl
Aan deze bijlage werkten mee:
Chiara Beltrami, Annemarie Haverkamp, Cees Pulles,
Godelief Swank, Francien de Vries-Wierenga (correctie)

**Liliane
Fonds**

Ziet u de kracht in Kevin?

Kruipend ging hij door het leven... Kevin uit Oeganda werd geboren met een lichamelijke beperking. Daardoor kon hij niet lopen en werd letterlijk en figuurlijk over het hoofd gezien.

Dankzij de steun van donateurs van het Liliane Fonds werd Kevin aan zijn benen geopereerd en kreeg hij een rolstoel. Hij bloeide op en nu studeert hij aan de universiteit om zijn droom waar te maken: computertechneut worden.

Wist u dat acht van de tien kinderen met een handicap in de armste landen wonen? Ze worden vaak over het hoofd gezien. Verwaarloosd. Maar als iemand hun kracht ziet, dan kunnen ze net zo ver komen als Kevin.

**Ziet ú de kracht in elk kind?
Word vandaag nog donateur
en maak verschil.
lilianefonds.nl/donatie**

**zie de
kracht in
elk kind**

Kevin met een foto van vroeger

